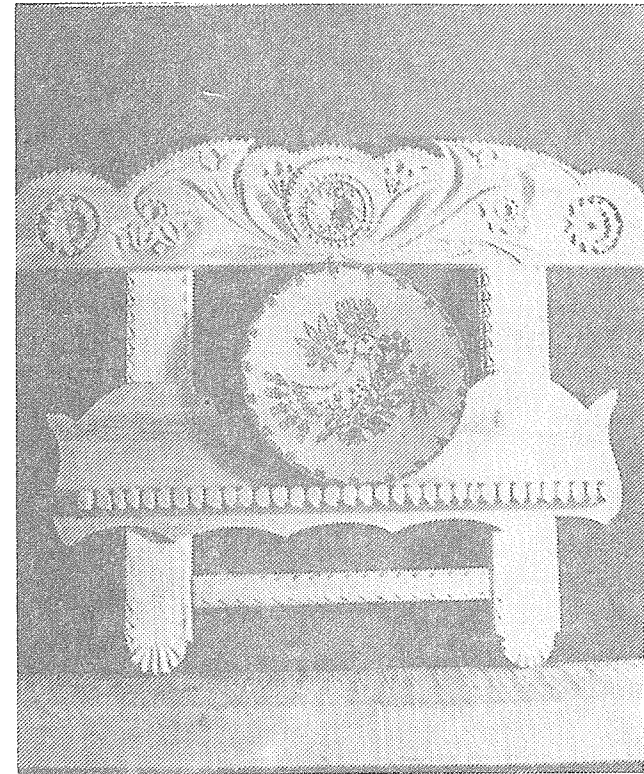

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

V. Helcl: Snímek z výstavy D. Pulkerta.

ROČNÍK XX

PROSINEC 1978

HRANICE SPLNILY CELOMĚSTSKÝ ZÁVAZEK 1978

V pondělí 6. listopadu 1978 ohlásili zástupci města Hranic představitelům okresních politických a státních orgánů splnění celoměstského závazku na rok 1978, uzavřeného na počest 30. výročí Vítězného února. Delegaci města, jejímiž členy byli předseda MěstV KSČ Václav Dohnal, místopředseda MěstNV Drahomír Ohera a tajemník MěstNV Josef Šimek, přijal vedoucí tajemník OV KSČ RSDr. František Novosad, který jim a jejich prostřednictvím všem občanům města Hranic poděkoval za vykonané dílo. Delegace odevzdala čestné hlášení o splnění závazku také členu předsednictva OV KSČ a předsedovi ONV Františku Fišmistroví a tajemníku ONV JUDr. Jaroslavu Benešovi.

Čestné hlášení o splnění celoměstského závazku města Hranic: „Pracující a občané města Hranic pod vedením MěstV KSČ se iniciativně angažují svou politickou a společenskou činností na postupném naplňování usnesení a závěrů XV. sjezdu KSČ. Na počest významného 30. výročí Vítězného února uzavřeli hodnotné socialistické závazky a plněním těchto závazků přispívají ke splnění úkolů vytyčených volebním programem Národní fronty.

Celoměstský závazek, uzavřený na počest 30. výročí Vítězného února, obhovoal plánovanou hodnotu díla ve výši 10 450 000 Kčs.

K dnešnímu dni můžeme s radostí oznámit, že celoměstský závazek byl splněn v hodnotě díla 106,03 procenta, to jest 11 081 000 Kčs.

Je to výsledek jednak účinné ideově výchovné a masové politické práce městských, stranických, státních a společenských orgánů, jednak výsledek úsilí pracujících městských podniků, závodů a organizací, škol, posádky a občanů našeho města.

Úspěšným splněním celoměstského závazku, uzavřeného na počest 30. výročí Vítězného února, zdravíme 61. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, která otevřela cestu k hodnotám, na něž jsme právem hrdí a které cítíme se také povinni vlastní poctivou prací dále rozmnožovat.

Pod vedením městského výboru KSČ v úzké součinnosti se stranickými a společenskými organizacemi NF a orgány MěstNV budeme nadále důsledně rozvíjet politický, hospodářský a společenský život našeho města.

Miloslav Pavelka,
předseda MěstNV

Josef Šimek,
tajemník MěstNV a NF

Václav Dohnal,
předseda MěstNV KSČ a NF

PUTOVNÍ PRAPOR ÚV SSM V HRANICÍCH

Tradičně k zahájení Měsíce čs.sovětského přátelství nastoupili 4. listopadu 1978 na hranickém náměstí Kl. Gottwalda nováčci hranické posádky k slavnostní přísaze za přítomnosti velkého počtu rodičů a občanů města. Pro hranické vojáky měla slavnost ještě další mimořádný význam: Po vykonání slavnostního aktu přísahy odevzdal generálmajor Július Hašana spolu s členem ÚV SSM a předsedou SmKV SSM Radoslavem Štrajtem z Ostravy jednomu hranickému vojenskému útvaru **putovní prapor ÚV SSM**, který příslušníci této jednotky získali v socialistické soutěži za výtečné výsledky v bojové a politické přípravě.

OSLAVA 25 LET ČINNOSTI SPOZ

25 let činnosti sborů pro občanské záležitosti bylo vzpomenuáno v Hranicích současně s besedou se 75letými občany. Místopředsedkyně MěstNV a předsedkyně SPOZ v Hranicích Štěpánka Hališková v úvodním vystoupení hovořila o poslání sboru a mimo jiné řekla: „Vrátíme-li se v myšlenkách zpět do doby před 25 lety, můžeme konstatovat, že rozsah a počet slavnostních aktů se značně rozšířil, zkvalitnil a svým důstojným průběhem působí dobře na myšlení občanů. Vědecká světlorázorová výchova, na niž se SPOZ podílí, směřuje k formování celkové životní orientace občanů, jejich vztahu ke společnosti, v níž žijí.“ V kulturním programu, který připravil Jednotný klub pracujících, se účastníci seznámili v průřezu s celou činností sboru od vítání dětí do života přes slavnostní hudební čísla při sňatecích až po poslední rozloučení a s hudebním programem při setkání rodáků. S průvodním slovem B. Otíkové vystupovali děti z mateřských škol, žáci ZDŠ, gymnázia, učitelé lidové školy umění a další spolupracovníci SPOZ.

V hlavním projevu předseda MěstNV Miloslav Pavelka připomněl významná výročí roku 1978. Zvláště se obrátil k letošním jubilantům, kteří se dožili 75 let a jim adresoval mimo jiné tato slova: „Mnozí z vás obětovali svůj čas i zdraví pro budování naší socialistické vlasti, věnovali svůj volný čas veřejně prospěšné práci ve společenských organizacích, podíleli se na zakládání družstev, někteří

Na snímku Vlastimila Helcla záběr ze slavnostního shromáždění — předávání čestných uznání.

z vás pracovali ve stranických a státních funkcích. Vychovali jste své děti, které už také řadu let pracují pro blaho a rozkvět naší socialistické společnosti. I vy jste svým dílem přispěli k tomu, že naše děti mohou žít v míru a spokojenosti. Za to vám patří dík . . .“

Vedoucí odboru školství a kultury, zdravotnictví a sociálních věcí MěstNV Jiřina Kameníčková připomněla ve svém vystoupení péči socialistického státu o starší občany. Na řadě konkrétních údajů uvedla zvláště rozsah pečovatelské služby a doložila, že na věcnou a finanční pomoc je v obvodu města Hranic ročně vynakládáno více než sedm set tisíc Kčs. Jménem okresního sboru pro občanské záležitosti kladně zhodnotila činnost hranického sboru tajemnice M. Nováková z Přerova.

Za dlouholetou práci ve sboru pro občanské záležitosti převzali čestná uznání rady MěstNV:

Miloslav Pavelka, předseda MěstNV, Štěpánka Hališková, místopředsedkyně MěstNV, Václav Dragoun, Josef Pospíšil, Rudolf Heider, Anna Kapustová, Julie Hanzelková, Anselma Jamborová, Josef Röder, Jaroslava Paličková, Jan Oplatek, Ladislava Langerová, Otakar Keclík, Karel Thiel, Augustin Pop, František Šatánek, Jitka Suchánková, Libuše Michalíková, Jaroslava Bolechová, kolektivy mateřských škol v Komenského ulici, v ulici Čs. armády a n. p. SIGMA, všech tříd ZDŠ, gymnázia, střední zdravotnické školy, lidové školy umění a zahradnictví Technických služeb města Hranic.

Pamětní listy rady MěstNV v Hranicích obdrželi:

Marie Dömischová, která současně byla vyznamenána čestným uznáním rady Sm KNV, Františka Machylová, Josef Bajgar, Zdeněk Thiel, ing. František Bouček, kteří také převzali čestné uznání okresních orgánů, Anna Soukupová, Zdeňka Kupcová, Ladislav Kudela, Ladislav Mátl, Alžběta Břenková, Hana Pražáková, Olga Babicová, Marie Krausová, Stanislava Ostravská, Marta Volková, Bedřiška Ripperová, Anežka Kunčáková a Ivana Martínková. LN

ČESKOSLOVENSKO A—Z

V nakladatelství Olympia Praha vyšel letos objemný svazek pod názvem „ČESKOSLOVENSKO A—Z. Průvodce na cesty“. Jak se připomíná v úvodu, stále více obyvatelstva se podílí na cestovním ruchu. K spokojenému cestování, k rozšíření poznatků o historii a současnosti našich zemí, o jejich přírodních krásách a zajímavostech přináší uvedený průvodce ve více než třech tisících heslech souhrnné informace o turisticky nejzajímavějších oblastech, městech, vesnicích, lokalitách a poskytovaných základních službách. Jistě tedy publikace velmi potřebná, žádaná a vítaná, svědčí o tom i náklad 60 tisíc výtisků.

Nás opět přirozeně zajímá, jaké údaje přináší průvodce o našem městě a jeho okolí. A tu nemůžeme být ani s jejich rozsahem, ani s jejich kvalitou plně spokojeni. Hned v úvodu státi o Hranicích na straně 117 mezi průmyslovými závody jsou uvedeny „vinařské závody“, zřejmě jde o nepříjemnou tiskovou chybu, autoři patrně měli na mysli textilní, tedy vinařský závod KARNOLA! Také v dalším textu je několik nepřesností: „R. 1626 se měšťané přidali k dánskému gene-

rálu Mansfeldovi,“ správně by mělo být: „ . . . k dánskému vojsku vedenému německým generálem Mansfeldem.“ Další údaj: „V roce 1733 založena keramická továrna“ by měl správně znít: „Roku 1783 založena keramická manufaktura.“ Údaj: „Renesanční radnice z roku 1528“ by bylo třeba upřesnit: „Radnice má pozdně gotický sál z roku 1528, její renesanční portál nese letopočet 1544.“ V textu: „ . . . na východ od města renesanční původní bratrský kostel z konce 16. století (Svermovo náměstí); hřbitovní kostel z r. 1525 (na Husovském kopci),“ obsahuje hned několik přímo nesmyslů: Především **bratrský sbor leží na západ od města na Šromotově náměstí, hřbitovní tzv. Kostelíček, původně gotický, roku 1595 zřejmě renesančně přestavěný, leží pod Hluzovským kopcem.** Dále se uvádí, že vápencové krasové jevy a jeskyně jsou na území mezi Hranicemi, Teplícemi nad Bečvou, Zbrašovem, aniž by si autoři uvědomili, že **obec Zbrašov se přece už delší dobu nazývá Teplice nad Bečvou.** Přesnější údaje přináší stať o Teplících nad Bečvou na str. 393. Přesto i zde je uveden vedle správného pojmenování **HRANICKÁ PROPAST** ještě nesmyslný název Macoška, který přece nikdo neužívá. Tvrdí se o ní, že ji navštívil J. A. Komenský. Je to možné, není pro to ovšem dokladu, proto by mělo být spíše uvedeno, že **Hranickou propast zaznamenal už J. A. Komenský na své mapě Moravy.** Přitom u Hranic není vůbec zmínka o hranickém školství, není uveden žádný významný rodák, u lázní Teplíc nad Bečvou žádný významný návštěvník, ačkoliv u jiných míst tyto údaje najdeme.

Nemůžeme přirozeně posoudit, do jaké míry jsou hodnověrné a přesné údaje u jiných měst a míst, jen namátkou však připomínáme, že např. o Přerovu se tvrdí, že je sídlem vysoké školy strojírenské (str. 319), že ve Valašském Meziříčí je **hutní kombinát DEZA** (str. 416). Uvědomíme-li si, že tyto údaje se budou ozývat při četných zájezdech z úst průvodců, kteří takto budou informovat turisty, je nám líto, že tak obsáhlá a jistě pracně sestavená příručka není rozhodně plně spolehlivá. Zřejmě by bylo prospěšné, aby k textu se mohli vyjádřit místní vlastivědní pracovníci, kteří by mohli včas na případné nedostatky a nepřesnosti upozornit.

LN

BLAHOPŘÁNÍ SPOLUOBČANŮM, kteří se v prosinci dožívají

75 let:

Piknová Eleonora, Sklenný kopec 1608
Zochlářová Milada, Zborovská 1314
Sedláčková Helena, tř. 1. máje
Klasa Václav, Kropáčova 641

80 let:

Maršálek Ladislav, Máchova 919
Horníček František, Hřbitovní 1102
Ludvová Emilie, Drahotuše 52
Grätz Silvestr, Olšovec
Král Bohumil, Olšovec
Mastilová Anastazie, Teplice n. Beč.

Naším jubilantům přejeme dobré zdraví a hodně životní pohody do příštích let.

KAPITOLKY Z KULTURNÍHO ŽIVOTA MĚSTA HRANIC V 19. A 20. STOLETÍ

PhDr. Bohumír Indra HRANICKÁ KNIHKUPECTVÍ V 19. A 20. STOLETÍ

Samostatné knihkupectví bylo v Hranicích zřízeno dosti pozdě, až v druhé polovině 19. století. V starších dobách si kupovali měšťané knihy v Olomouci nebo na jarmarcích od putujících kramářů, v 18. a 19. století měli omezený výběr hlavně modlitebních a náboženských knih na skladě též **místní knihaři** Pavel Dvořák (v Hranicích od roku 1716) a po něm jeho syn Antonín Dvořák (1724—1796) v domě čp. 96 na náměstí, počátkem 19. století knihaři Jan Kozelský i jeho syn Alois Kozelský.

Po zřízení **Škarniclovské tiskárny v Hranicích roku 1814**, která byla vlastně filiálkou olomoucké Škarniclovské tiskárny, při níž bylo také knihkupectví, **byly v hranické tiskárně k dostání též knihy a brožury** z obou tiskáren, zejména množství tzv. jarmarečních písniček obsahu světského i náboženského. Když se na počátku padesátých let za **Amálie Škarniclové** hranická tiskárna osamostatnila, byly nákladem tiskárny vydávány i drobnější tisky (např. J. K. Rippara německé dějiny hranického kostelíčka), jarmareční písničky ap. a **v tiskárně se prodávali také knihy a tiskoviny.** Když Škarniclovskou tiskárnu roku 1896 koupil **knihářský mistr Šimon Forster**, bylo při knihařství zřízeno **první skutečné knihkupectví v Hranicích**, jež vedlo ovšem převážně německou literaturu. Forster měl knihkupeckou koncesi a byl i nakladatelem. Roku 1877 vydal např. i první vlastivědnou příručku o Hranicích u Hranic **Rudolf Forster osamostatnil knihkupectví** zcela od tiskárny, v roce 1897 je přenesl do domu čp. 74 na náměstí v blízkosti radnice. dal jej zbořit a na jeho místě zcela nově postavit dvoupochoďový dům pro účely knihkupectví. Po jeho brzké smrti převzala knihkupectví roku 1903 jeho vdova **Friederika Forsterová**. Tchán Šimon Forster sice ještě žil, pro stáří a nemoc však vedl knihkupectví jen formálně. Po jeho smrti vedla Friederika Forsterová toto německé knihkupectví na jméno manželovo až do dvacátých let 20. století. Knihkupectví Rudolfa Forstera vydávala svým nákladem i pohlednice města Hranic, mimo jiné i velký plán města Hranic podle fotografie ze vzducholodi, upravený pro reprodukci profesorem gymnázia Janem Pinkavou, který pořídil pro reprodukci i podobný pohled ze vzducholodi na domy kolem hranického náměstí.

V roce 1888 zřídil v Hranicích **český knihařský mistr Alois Schützer** (nar. 1862) **papírnickví** v domě čp. 111 na Zámeckém náměstí v bývalé lékárně Vogelově (nyní opět lékárna). Podle živnostenského rejstříku byl to kromě knihařství obchod papírem, psacími potřebami, galanteriemi věcmi, hracími kartami, svatými obrazy, kalendáři, modlitebními a školními knihami. Prodávalo však také beletrie, romány, Ottovu Světovou knihovnu aj., takže **bylo ve skutečnosti i knihkupectvím.** Obchod zanikl následkem konkursu roku 1931. Dům byl pak zbořen a na jeho místě vybudována nynější lékárna. Alois Schützer žil pak jako soukromník v Gallašově ulici čp. 164 a zemřel 18. listopadu 1939. Ve dvacátých letech vydal i řadu pohlednic města Hranic a lázní Teplíc n. Beč.

V devadesátých letech 19. století otevřel si na náměstí v domě čp. 10 další papírnickví **knihářský mistr Johann Kubin**, který **zavedl rovněž prodej knih.** Bylo to vlastně **druhé německé knihkupectví** ve městě. Do obchodního rejstříku bylo však zapsáno roku 1894 jako obchod papírem a galanteriím zbožím. Také Kubin vydával a prodával pohlednice města Hranic. Když 5. ledna 1916 zemřel, pronajala vdova Amálie obchod **knihkupci Dominiku Gabrielovi** (nar. 1872). Obchod měl být veden pod firmou „Jana Kubina nástupce Dominik Gabriel, knihkupectví, obchod uměleckými výrobky a hudebninami“. Gabriel měl však vlastní knihkupeckou koncesi a po koupi domu vedl obchod pod

vlastním jménem jako skutečný majitel. Změna v obchodním rejstříku byla provedena teprve roku 1930 podle skutečného stavu na „**Knihkupectví, papírnickví Dominik Gabriel, hudebniny, umělecké výrobky**“. Po zániku německého Forsterova knihkupectví bylo Gabrielovo knihkupectví po celou dobu první republiky jediným skutečným knihkupectvím v Hranicích až do konce okupace. Po smrti Dominika Gabriela roku 1939 převzala vedení vdova Leopolda Gabrielová (nar. 1879), která jako majitelka provozovala živnost dále pod jménem manželovým. Po úmrtí staršího syna Ladislava roku 1942 vedl obchod s matkou jako spolujednatel druhý syn **Rudolf Gabriel**, avšak rovněž pod starou firmou. V r. 1950 podal spolu s matkou žádost o výmaza živnosti z obchodního rejstříku, tím knihkupectví Gabrielovo zaniklo. Leopolda Gabrielová zemřela roku 1964. Za první republiky plnilo knihkupectví Dominika Gabriela dobře své kulturní poslání, kromě beletrie a naučných knih mělo na skladě i české hudebniny. V dvacátých a třicátých letech vydávalo vlastním nákladem i četné pohlednice města Hranic a lázní Teplic nad Bečvou.

Za ostrého národnostního boje o české vedení města koncem 19. a začátkem 20. století **prosazovali představitelé hranických Čechů houževnatě též požadavek zřízení českého knihkupectví v Hranicích**, protože oba majitelé tehdejších knihkupectví sotva ovládali hovorovou češtinu a neměli nejmenší zájem o českou kulturu. Už v roce 1901 zažádal Prokop Zapletal (nar. 1860), ředitel Družstva knihtiskárny v Hranicích o knihkupeckou koncesi, byl však zamítnut, protože byl ředitelem grafického ústavu. V jeho domě čp. 89 na náměstí bylo v té době umístěno papírnickví Karla Svobody. Ani nové žádosti Družstva knihtiskárny roku 1905 nebylo vyhověno s odůvodněním, že Družstvo bylo podle společenské smlouvy z roku 1899 založeno pro knihtisk a litografii. Po vítězství Čechů v obecních volbách roku 1903 starosta JUDr. František Šromota neustával v úsilí získat koncesi pro české knihkupectví ve městě. Roku 1908 podali žádost o knihkupeckou koncesi opět Prokop Zapletal a Otakar Sobek, účetní českého knihkupectví v Přerově. Obecní výbor žádosti doporučil, také okresní hejtman Wychočil potřebu českého knihkupectví v Hranicích potvrdil, protože obě německá knihkupectví vedla převážně jen německé knihy a neměla důvěru českého obyvatelstva, které bylo nuceno české knihy odebírat odjinud. Ztíženým odběrem se vzdělání českého obyvatelstva znesnadňovalo, protože o mnoha nových knihách se vůbec nedovědělo. Místodržitelství v Brně však obě žádosti po protestech Forsterové a Kubina opět zamítlo. Stejně tak odmítlo další žádosti Hynka Wiedermanna, knihkupce v Příboře, který v roce 1909 požádal o povolení filiálky v Hranicích, a v roce 1911 žádost Jana Šindlera z Hranic. Starosta dr. Šromota marně podával odvolání, že obě koncese byly v rukou německých, ačkoliv 83 procent obyvatelstva bylo české národnosti a pouze 13 procent se hlásilo k národnosti německé.

V roce 1911 podalo Družstvo knihtiskárny další žádost k místodržitelství v Brně o udělení koncese k provozování živnosti knihkupecké včetně antikvariátu, obchodu hudebninami a uměleckými předměty. V obsáhlém rozboru poukazovalo na žádosti českého obyvatelstva města a okolí. Jak uvedeno v žádosti, v knihkupectví Forsterové byla zastoupena jen Laciná světová knihovna, jinak nic. Zato ve výlohách byl vyložen literární brak, proti němuž pravem bojovali čeští vychovatelé, spisovatelé i osvětoví pracovníci, např. detektivní romány Mrtvolný jed, Tajemství krvavé krčmářky, Dvě mrtvolky, Tygří jed apod. K tomu se družil Egyptský snář, Velký persko-egyptský snář aj., naučná literatura byla zastoupena jen kuchařkami a pornografickými knihami jako Tajemství lásky, Zapovězené ovoce, Tajemství sedmi nocí, Dobrodružství ve spacím vagóně, románovou literaturu reprezentovaly jen krváky jako Tajemství hraběcí hrobky čili Zrazená milenka, Marino Marinelli čili Krvavá svatba v Benátkách, dále Rady novomanželům, Krása ženkého těla a jak ji uchovat atd., vše s ilustracemi. Ná-

miika, že české obyvatelstvo jinou literaturu nežádá, byla odmítnuta jako nepravdivá. Uvádělo se, že oba knihkupci, z nichž jeden je knihář a Forsterová zcela bez kvalifikace, se sotva česky se zákazníkem domluví a neznají český knižní trh. Česká literatura jim byla zcela cizí, nic významného z ní nemají na skladě a objednávali knihy jen na výslovné přání zákazníky, který ovšem musel čekat i několik měsíců. Proto české ústavy, hlavně školy, veřejná knihovna, knihovny českých spolků i osoby soukromé si objednávaly literaturu přímo od vydavatelů z velkých pražských knihkupectví. Veřejná knihovna objednávala ročně knihy za více než tisíc korun, spolek JURIK za osm set korun aj., celkem se objednávalo z Hranic ročně knih minimálně za deset tisíc korun. Če ké hudebniny nebyly na skladě v Hranicích vůbec, z uměleckých předmětů jen dýmky, hřebínky, mýdla, dámské jehlice, laciné hračky. Vedení Družstva knihtiskárny uvádělo, že nelze trvale odnímatí všeobecné šíření vzdělanosti české většiny obyvatelstva v Hranicích. Proto obecní výbor i okresní hejtmánství doporučily udělení knihkupecké koncese Jaroslavu Chrastinovi (nar. 1870), správci závodu Družstva knihtiskárny, který pracoval dříve jako knihkupec ve Valašském Meziříčí a později ve Vyškově. Také okresní hejtman Wychočil označil povolení českého knihkupectví v Hranicích za nezbytnost pro české obyvatelstvo. Poněvadž obě německá knihkupectví opět protestovala, že by udělením třetí koncese byla existenčně ohrožena, byla žádost opět zamítnuta. Otázku českého knihkupectví v Hranicích vyřešila až smrt knihkupce Kubina a zánik knihkupectví Forsterové po vzniku ČSR.

Na začátku 20. století otevřela na náměstí v domě čp. 18 nové **papírnickví Anežka Gewürzová**, židovské národnosti (nar. 1880), která ji brzy proměnila v hlavní prodejnu novin ve městě. Agilní majitelka, která odebírala denní tisk český i německý všech politických stran a místní týdeníky hranické, vedla prodejnu až do okupace. V roce 1942 byla s rodinou deportována da Terezína a odtud do Osvětimi, kde zahynula.

Za první republiky vzniklo v Radnické ulici pod podloubím proti tehdejšímu kinu Olympia **papírnickví Vladimíra Boudy**. Kromě papírnických a školních potřeb mělo na skladě i dostatek české novodobé literatury a **bylo ve skutečnosti knihkupectvím**. Uplatnilo se též jako vydavatel pohlednic města Hranic a lázní Teplic nad Bečvou, kde mělo vlastní prodejní stánek. Po dobu věznění Vladimíra Boudy za okupace vedla papírnickví jeho manželka B. Boudová. Po znárodnění prodejna zanikla.

Na Motošíně v domě čp. 223, dnes zbořeném, bylo za první republiky **knihářství a papírnickví** s prodejem školních potřeb **Němce Leopolda Dobnera**, zaniklo před osvobozením v roce 1945.

V Zámecké ulici (nyní Jiráskově) existovalo v třicátých letech **papírnickví Marie Sedláčkové**, provdané Kočí, jež vydalo také několik pohlednic města Hranic.

V roce 1946 vzniklo v Hranicích další, velmi agilní a průbojné **knihkupectví a nakladatelství Jindřicha Těšíka** (vl. jm. Theissiga) v domě čp. 119 v dnešní ulici Ant. Zápotockého. Mělo na skladě všechny knižní novinky beletrie i naučné literatury, vydalo i několik knih svým nákladem. V roce 1949 převzalo Těšíkovo knihkupectví Naše vojsko, v roce 1956 prodejna zanikla.

Krátkou dobu po osvobození bylo v Hranicích otevřeno také **papírnickví a knihkupectví Marie Schützerové**, vnučky zemřelého knihkupce Aloise Schützera, zaniklo rovněž v roce 1951.

V současné době funguje v Hranicích na náměstí Kl. Gottwalda v domě čp. 96 velká **prodejna n. p. KNIHA ě. 070802**, vzorně vedená, doplňovaná stále novinami všech nakladatelství z oboru beletrie, naučné literatury i hudebnin. Rozsahem, výběrem knih a hudebnin plně uspokojuje kulturní potřeby obyvatel města i okolí.

Literatura a prameny:

Firemní spisy KS Nový Jičín, matriky města Hranic.

KRÁTCE Z JKP

V cyklu zábavných televizních pořadů se na obrazovkách brzy objeví další pořad z činnosti zájmových uměleckých kolektivů, které pracují v kulturních zařízeních ROH. Pořad bude mít název „Hrajeme nejlepším kolektivům BCP“ a my o něm píšeme proto, že bude vyroben v našem městě a že se v něm představí vybrané soubory ZUC našeho okresu.

Budou to **dětský pěvecký sbor „Přerováček“** a **loutkářský soubor ZK Přerovských strojů**, **smíšený pěvecký sbor „Foerster“** Spojeného závodního klubu Lipník n. Beč., **umělecký soubor „Dostavník“** Klubu železničářů v Přerově, **velký dechový orchestr** a populární hudební soubor **„Pobečvanka“** Jednotného klubu pracujících v Hranicích.

Pro výrobu tohoto pořadu byl Jednotný klub pracujících v Hranicích pověřen funkcí garanta. Vyplývá z ní řada organizačních úkolů, jako zajištění prostředí pro natáčení, starost o účinkující soubory apod. Pořad bude natáčen v prosinci v hranické sokolovně a o termínu vysílání budeme naše čtenáře včas informovat.

Ve snaze podchytit a do jisté míry sdružit lidové výtvarníky, kteří žijí a pracují v našem městě, pokračuje Jednotný klub pracujících v cyklu výstav **„Pracující ve volném čase“**.

Pod tímto názvem bude již podruhé vystavovat **dřevorezby a dřevěné plastiky DALIBOR PULKERT**, zaměstnanec LSD Jednota v Hranicích. Své práce vystavoval již v Lipníku n. Beč., v Drahotuších a o jeho výstavu projevil zájem i další pořadatelé z okolních míst.

Výstava jeho prací se bude konat v Hranicích v gotickém sále MěstNV od 1. 12. do 10. 12., otevřena bude denně od 9.00 do 17.00 hodin.

Mnohé z kursů JKP, o kterých jsme vás v letních měsících informovali, byly již ukončeny anebo v tomto měsíci ukončeny budou. Jde hlavně o **kursy šití**, kterých bylo celkem 6 a navštěvovalo je 90 žen. Tyto kursy proběhly s velmi dobrým ohlasem a je o ně stále větší zájem, stejně jako o **kurs drhaných krajek**, který se v podzimním období uskutečnil. Oba druhy kursů budou obnoveny a vyučování v nich bude zahájeno v druhé polovině ledna 1979. Přihlášky v kanceláři Jednotného klubu pracujících.

U mládeže se setkaly s ohlasem **kursy společenského tance a chování**. Koncem září bylo zahájeno vyučování ve třech kursech a navštěvovalo je 260 mladých lidí, převážně studentů středních škol v Hranicích. Kursy budou ve dnech 15. a 16. prosince t. r. slavnostně ukončeny KOLÓNAMI, které se budou konat v kulturním domě HCV.

Nejlepší absolventi těchto kursů budou vybráni do **okresní soutěže ve společenském tanci**, která se bude v příštím roce konat v našem městě. Bude to 13. ledna 1979 v sále JKP.

TISÍC LET ČESKÉ HUDBY

Skupina SSM při lidové škole umění v Hranicích, sdružující mladé učitele, uspořádala v roce 1978 cyklus šesti večerů na téma **„Tisíc let české hudby“**. S dobře odborně fundovaným výkladem mladého učitele Josefa Vývody v ukázkách reprodukované a živé hudby v provedení stejně zaujatých učitelek byly posluchači seznámeni s nejstaršími hudebními památkami u nás, s českým hudebním barokem a klasicismem, s generací Národního divadla a s českou hudbou 20. století, zvláště s dílem Leoše Janáčka. Závěrečný večer 26. října 1978 byl věnován současné české hudbě. V náročném programu vyslechli návštěvníci ukázky z díla Lubora Bártý, Jana Tausingera a národního umělce Václava Dobiáše. Vyvrcholením večera byla Sonatina pro housle a klavír Petra Ebena v podání učitelky Marie Maslonkové a Ivany Stiborové a Dva kusy pro klavír profesora ostravské konzervatoře Jaromíra Podešvy, které uvedla rovněž I. Stiborová. Celý cyklus byl úspěšný, jako hlavní klad si pořadatelé cení skutečnost, že se podařilo získat stálý kádr návštěvníků, mezi nimiž převládali studenti. Na počátek příštího roku připravují mladí členové SSM při hranické LŠU **cyklus dvou večerů o výtvarném umění ve spojení s hudbou**. LN

1.250.000 km BEZ NEHODY

Jako první v okrese dosáhl 30. října 1978 v soutěži jízdy bez dopravní nehody 1 250 000 km **Antonín Sklenář, řidič nákladní dopravy provozovny ČSAD v Hranicích**. Od února 1952 vždy s nákladním vozidlem značky TATRA odváží šterk, kámen a cement na různé stavby národních podniků a stavby silnic, pravidelně zásobuje prodejny stavebnin cementem. Každou zimu ve dne a podle potřeby i v noci pomáhal se svou Tatrou při odhrnování sněhu ze silnic. Je členem kolektivu řidičů a závozníků, kteří soutěží o získání titulu BSP. Obětavým a svědomitým plněním úkolů dosáhl v socialistické soutěži jízdy bez dopravní nehody významného úspěchu. LN

DVACET LET AMK KEMP HRANICE

Dvaceti let činnosti Automotoklubu kemp Hranice vzpomněli účastníci členské schůze, na níž předseda klubu Jaroslav Rakovič vyzvedl podíl klubu na branně sportovním a výchovném úsilí Svazarmu. Ze skromných počátků v podobě stanového tábora vyrostl dnešní moderně vybavený autokemping, v němž jen v letošním roce našlo ubytování už 14 tisíc návštěvníků, z toho větší část z ciziny. Dobrovolnou prací, jež si vyžádala více než 52 tisíc hodin, bylo vytvořeno za dvacet let zařízení v hodnotě 2,5 miliónů Kčs. Další činnost AMK se

zaměřila od počátku na mládež, v minulých letech vystupovala často v Hranicích při různých příležitostech skupina mladých motoakrobatů. Velmi aktivně si počíná AMK při výchově mladých motoristů, proškoleny bylo už více než pět tisíc řidičů. Také sportovní činnost přinesla řadu úspěchů při pořádání závodů motocyklů a motokár. Mimo to pořádá AMK četné přednášky, besedy, promítání filmů s motoristickou tematikou a s výchovou k bezpečnosti silničního provozu, pro mládež organizuje jízdy zručnosti a branné soutěže, orientační branné jízdy, ve školách byly vytvořeny kroužky mládeže se zaměřením na dopravní výchovu. Automotoklub kemp Hranice získal několikrát v okrese čestný titul „Vzorná základní organizace Svazarmu“, v soutěži autokempingů obsadil v Severomoravském kraji druhé místo, u příležitosti 25. výročí Svazarmu mu bylo uděleno čestné uznání ÚV Svazarmu a vyznamenání II. stupně za provádění branné výchovy.

V průběhu schůze převzali čestná uznání zakládající členové a dlouhodobí zasloužilí aktivní funkcionáři AMK. Zdravici k významnému výročí přednesl za MěstV KSČ Karel Bubeník, za MěstNV a MěstV NF tajemník Josef Šimek. Předseda MěstV Svazarmu mjr. Osvald Kniezek odevzdal představitelům Hranického AMK čestné uznání českého ÚV AMK Svazarmu. Účastníky jednání pozdravil také předseda mototuristického klubu ADMV Wismut Aue z NDR, s nímž mají hraničtí svazarmovští motoristé dlouholetou družbu.

ZEMŘELÍ OBČANÉ Z HRANIC V ŘÍJNU

Londinová Matylda, Hakenova 826 — nar. 11. 3. 1904

Dohnal František, Slavíč 50 — nar. 7. 10. 1926

Martinátová Josefa, Struhlovsko 1536 — nar. 19. 3. 1920

Filip Jaroslav, Jaselská 1277 — nar. 20. 10. 1914

Teichmanová Anežka, Svatoplukova 47 — nar. 18. 12. 1898

Valentík Jan, 1. máje 1280 — nar. 8. 5. 1922

Pavlín Antonín, Valšovice 29 — nar. 17. 6. 1924

Zlatohlávek Rajmund, Jurikova 451 — nar. 17. 8. 1893

Petříková Marie, Mostní 428 — nar. 3. 9. 1898

Čest a vděčná paměť všem zemřelým spoluobčanům!

PROGRAMY KIN

KINO SVĚT:

1. 12.— 2. 12.	BÍLÝ TESÁK
Italský dobrodružný film o zlatokopech a čtyřnohém příteli.
Film je mládeži přístupný.
3. 12.— 4. 12.	NÁVRAT BÍLÉHO TESÁKA
Pokračování dobrodružného filmu podle J. Londona.
Film je mládeži přístupný.
5. 12.— 7. 12.	HNĚV
Film ČSSR. Dramatický příběh mužů, kteří se nezpronevěřili své havířské cti. Film je mládeži přístupný.
8. 12.—11. 12.	MILIÓN VRAHOVÝCH OČÍ
Španělský film. Z Londýna do Lisabonu za překupníky narkotik. Film je mládeži přístupný.
12. 12.—14. 12.	STRACH JÍST DUŠE
Film NSR — mládeži nepřístupný.
15. 12.—18. 12.	DEN KOBYLEK
Film USA. Dramatický osud Hollywoodu třicátých let. Film je mládeži do 18 let nepřístupný.
19. 12.—20. 12.	NEJCENNĚJŠÍ CO MÁM
Francouzský film. Drama ženy, která odmítla smířit se s rozsudkem smrti. Film je mládeži nepřístupný.
21. 12.
17 a 19.30 hod.	Představení pro členy Klubu přátel sovětského filmu
SVÁTEK PEČENÝCH BRAMBOR
O statečném a velkém mateřském srdci.
22. 12.—23. 12.	ZÍTRA VSTANU A OPAŘÍM SE ČAJEM
Česká filmová komedie o vodíkové bombě pro Hitlera. Film je mládeži přístupný.

25. 12.—28. 12. STOPAR
Film ČSSR. O manželské nevěře a pochybné cestě za šišitím.
Film je mládeži nepřístupný.

29. 12.—30. 12. TO NEJLEPŠÍ Z LAURELA A HARDYHO
Americký stříhový film z nejznámějších grotesek slavných komiků. Film je mládeži přístupný.

24. 12. a 31. 12. nehraje se

Představení pro děti — každou sobotu v 15 hodin

2. 12. NÁŠ UŠMUDLÁNEK
Film ČSSR podle lidové pohádky.

9. 12. MALÝ HRDINA
Japonský film. O malém uprchlíkovi a jeho cestách za tatínkem.

16. 12. BAJKY TRPASLÍKA BIMBA Rumunský kreslený film

23. 12. ŠKYTAVÉ ŠTĚNĚ
Filmové pásmo pro děti

30. 12. VŠICHNI NA MOŘE
Anglický film. Tři malí přátelé odhalují lupiče obrazu.

DĚTSKÝ FILMOVÝ FESTIVAL

Začátky představení v 15 hodin

úterý 5. 12. JAK MEDVÍDEK DOSTAL ŠERIFSKOU HVĚZDU
Polský film. Roztomilá dobrodružství mezi zlatokopy a Indiány.

středa 6. 12. MODRÝ PORTRÉT
Sovětský film.

čtvrtek 7. 12. KOŤÁTKO HAF
Sovětské filmové pásmo.

Představení pro mládež:

neděle 3. 12. TALÍRE NAD VELKÝM MALÍKOVEM
Film ČSSR. Komédie o lidech a tvorech z planety HO — DU.

neděle 10. 12. JÁ TO TEDY BERU, ŠÉFE
Česká satirická komedie o podivném čarování s lidmi, manželských trampotách a žárlivosti.

neděle 17. 12. HOLKY Z PORCELÁNU Česká filmová komedie.

pondělí 25. 12. TŘI MUŠKETÝŘI — I. díl
Španělský film podle slavného románu A. Dumase.

úterý 26. 12. TŘI MUŠKETÝŘI — II. díl

pondělí 1. 1. HOP A JE TU LIDOOOP
Česká filmová komedie.

KINO DRAHOTUŠE:

1. 12. v 19 hod. ZÁZRAKY SE DĚJÍ
3. 12. v 16.30 Italský film. Dramatický osud dívky, která přežila havárii letadla. Film je mládeži přístupný.
a v 19 hod.

6. 12. v 19 hod. POKUŠENÍ
Maďarský film. O chlapci, který hledal hranici mezi dobrem a zlem. Film je mládeži nepřístupný.

8. 12. v 19 hod. HOSTINEC NA TEMŽI
10. 12. v 19 hod. Detektivka NSR podle E. Wallace. Film je mládeži nepřístupný.

10. 12. v 16.30 hod. DOBRODRUŽSTVÍ POSEIDONU
Film USA. Dramatický boj o záchranu potápějící se lodi. Film je mládeži přístupný.

13. 12. v 19 hod. ELIXÍRY ĎÁBLA
Český film podle romanticko-mystického románu E. T. A. Hoffmana. Film je mládeži nepřístupný.

15. 12. v 19 hod. ADÉLA JESTĚ NEVEČERELA
17. 12. v 16.30 a v 19 hod. Česká detektivní komedie. Film je mládeži přístupný.
20. 12. v 19 hod. EDITH PIAF
Francouzský film. Životní drama velké zpěvačky. Film je mládeži nepřístupný.
22. 12. v 19 hod. VELKÝ WALDO PEPPER
25. 12. v 16.30 hod. Film USA. Tragikomický příběh mladého letce. Film je mládeži přístupný.
25. 12. v 19 hod. V PRACHU HVĚZD
26. 12. v 16.30 hod. Vědeckofantastický film NDR. Film je mládeži přístupný.
26. 12. v 19 hod. ČELISTI
27. 12. v 19 hod. Film USA. Vzrušující boj se žralokem. Film je mládeži nepřístupný.
29. 12. v 19 hod. PAN DUPONT
1. 1. v 19 hod. Francouzský film. Oběti násilí a utajeného zločinu. Film je mládeži nepřístupný.
1. 1. v 16.30 hod. JE JARO, PANE SERŽANTE
Polský film. Komedie o lásce, studování a služebních povinnostech. Film je mládeži přístupný.

Představení pro děti a mládež — každou neděli ve 14 hodin

3. 12. NÁS UŠMUDLÁNEK
Český film podle lidové pohádky.
10. 12. MALÝ HRDINA
Japonský film. O malém uprchlíkovi a jeho cestách za tatínkem.
17. 12. MOSKVA — KASIOPEIA
Sovětský film. Dobrodružný kosmický let' dětské posádky.
25. 12. KAPKA V MOŘI
O Vítovi, který neuměl pískat.
26. 12. KOUZELNÍK
Maďarský film. O zázračném dědečkovi.

PROGRAMY JKP

1. 12.—10. 12. Výstava z cyklu „Pracující ve volném čase“
gotický sál DŘEVOŘEZBY A DŘEVĚNÉ PLASTIKY
9—17 hod. Vystavuje DALIBOR PULKERT.
- pátek 15. 12. Slavnostní ukončení kursů společenského tance a chování
kult. dům HCV KOLONA
18 hod. za řízení tanečních mistrů manželů Chvatíkových.
- sobota 16. 12. Slavnostní ukončení kursů společenského tance a chování
kult. dům HCV KOLONA
18 hod. za řízení tanečních mistrů manželů Hajtmarových.
- pondělí 18. 12. Literárně dramatický pořad pro žáky ZDŠ
sál JKP DVĚ PERLY
8.15, 10 hod. v nastudování členů Divadla P. Bezruč Ostrava.
- pondělí 18. 12. Koncert Kruhu přátel hudby
sál LŠU KOMORNÍ ORCHESTR MORAVSKÝCH FILHARMONIKŮ
19.30 hod. Program bude uveden na pozvánkách a plakátech.
- středa 20. 12.
odjezd v 17.30 hod. Zájezd do Divadla pracujících v Gottwaldově
od hotelu Brno Didier Kaminka: JEN ŽÁDNOU PANIKU

Kolektiv zaměstnanců Jednotného klubu pracujících děkuje všem návštěvníkům za přízeň, prokázanou v roce 1978 návštěvami na kulturních akcích a přeje všem svým příznivcům, divákům, frekventantům všech kursů, členům souborů ZUČ a především všem hranickým občanům společně s redakcí „Zpravodaje“ hodně úspěchů v roce 1979!

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic n. B. vydává Jednotný klub pracujících
v Hranicích. Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc.